

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem oznámiť trestný čin?

Trestné činy sa môžu oznamovať príslušnej prokuratúre písomne, ústne alebo iným spôsobom.

Ak trestný čin oznámite ústne, budete upozornení na dôsledky podania nepravdivého oznámenia. V prípade ústne podaného oznámenia sa vypracuje písomný záznam, zatiaľ čo oznámenia podané telefonicky alebo inými telekomunikačnými prostriedkami sú elektronicky zaznamenané, keď je to možné, a vypracuje sa úradná správa.

Obete, ktoré oznámia trestný čin, dostanú písomné potvrdenie, ktoré obsahuje základné informácie o nahlásenom trestnom čine. Obete, ktoré nehovoria jazykom, ktorý používajú orgány, alebo mu nerozumejú, môžu oznámiť trestný čin vo svojom vlastnom jazyku a poskytnúť sa im tlmočník alebo iná osoba, ktorá hovorí jazykom príslušného orgánu aj jazykom obete a ktorá obom jazykom rozumie. Obete, ktoré nehovoria jazykom používaným príslušnými orgánmi ani mu nerozumejú, môžu požiadať o bezplatné preloženie potvrdenia do svojho jazyka.

Ak sa trestné oznámenie predloží súdu, polícii alebo nesprávnej prokuratúre, prevezme sa potvrdenie jeho prijatia a bezodkladne sa postúpi príslušnej prokuratúre.

Prokurátor okamžite zaznamená oznámenie trestného činu v registri trestných oznámení s výnimkou prípadu, keď je zákonom stanovené inak.

Ak prokurátor iba dostal správu o trestnom čine, ktorý bol spáchaný, alebo prijal oznámenie od obete, vypracuje úradnú správu, zaznamená ju v registri rôznych prípadov trestných činov a postupuje tak, ako je stanovené zákonom.

Ak oznámenie neobsahuje žiadne podrobnosti o trestnom čine, t. j. ak prokurátor nemôže identifikovať, aký trestný čin sa oznamuje, zaznamená ho do registra rôznych prípadov trestných činov a požiada osobu, ktorá podala oznámenie, o poskytnutie dodatočných informácií do 15 dní.

Ak osoba, ktorá podala oznámenie, nereaguje na žiadosť o dodatočné informácie, prokurátor o tom vypracuje úradnú správu. Po uplynutí lehoty na predloženie dodatočných informácií musí prokurátor o tom do ôsmich dní informovať vyššieho prokurátora. Vyšší prokurátor môže nariadiť zaznamenanie oznámenia trestného činu v registri trestných oznámení.

Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?

Dva mesiace po podaní trestného oznámenia alebo oznámení trestného činu môže obeť alebo poškodený zaslať prokurátorovi žiadosť o informácie o opatreniach prijatých v reakcii na oznámenie. Prokurátor musí odpovedať v primeranej lehote, najneskôr však do 30 dní od dátumu prijatia písomnej žiadosti s výnimkou prípadov, keď by takáto odpoveď ohrozila konanie. Ak sa prokurátor rozhodne neposkytnúť tieto informácie, musí o tom primerane informovať obeť/poškodeného.

Obeť zúčastňujúca sa na trestnom konaní ako poškodený má právo byť informovaná o výsledku konania.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)?

Za akých podmienok?

Okrem vyššie uvedených práv majú obeť sexuálnych trestných činov a obchodovania s ľuďmi pred vypočúvaním právo na bezplatnú konzultáciu s právnym poradcom a môže im byť pridelený zástupca. Náklady na poradcu/zástupcu platí štát.

Detské obeť majú všetky vyššie uvedené práva, ako aj právo na zástupcu, ktorého zaplatí štát.

Obeť trestných činov majú právo na primárnu a sekundárnu právnu pomoc. Takáto pomoc sa poskytuje zdarma obeť násilných trestných činov, ktoré žiadajú náhradu za ujmu, ktorú utrpeli ako obeť trestných činov.

V zákone o bezplatnej právnej pomoci sa stanovuje primárna a sekundárna právna pomoc.

Primárna právna pomoc zahŕňa všeobecné právne informácie, právne poradenstvo, podania verejným orgánom, Európskemu súdu pre ľudské práva a medzinárodným organizáciám v súlade s medzinárodnými zmluvami a vnútorným rokovacím poriadkom, zastupovanie v konaní pred verejnými orgánmi a právnu pomoc pri mimosúdnom riešení sporov.

Primárna právna pomoc môže byť poskytnutá v každej právnej záležitosti, ak:

- žiadateľ nepozná alebo nie je schopný uplatniť svoje práva,
- žiadateľ neprijal právnu pomoc podľa osobitných právnych predpisov,
- predložená žiadosť nie je zjavne neopodstatnená,
- ekonomická situácia žiadateľa je taká, že platba za odbornú právnu pomoc by mohla ohroziť jeho živobytie alebo živobytie členov jeho domácnosti.

Žiadatelia žiadajúci o primárnu právnu pomoc by mali kontaktovať priamo poskytovateľa primárnej právnej pomoci.

Sekundárna právna pomoc zahŕňa právne poradenstvo, podania v konaní na ochranu práv pracovníkov voči zamestnávateľovi, podania v súdnom konaní, zastupovanie v súdnom konaní, právnu pomoc pri riešení sporov priateľskou cestou a oslobodenie od platenia právnych nákladov a súdnych poplatkov.

Sekundárnu právnu pomoc možno poskytnúť, ak:

1. je konanie zložité;
2. je žiadateľ neschopný zastupovať sa;
3. je ekonomická situácia žiadateľa taká, že platba za odbornú právnu pomoc by mohla ohroziť jeho živobytie alebo živobytie členov jeho domácnosti;
4. právny spor nie je neopodstatnený;
5. žiadosť žiadateľa nebola v priebehu posledných šiestich mesiacov zamietnutá z dôvodu úmyselného poskytnutia nepresných informácií a
6. žiadateľ neprijal právnu pomoc podľa osobitných právnych predpisov.

Sekundárna právna pomoc sa schvaľuje bez predchádzajúceho posúdenia ekonomickej situácie žiadateľa, ak je žiadateľ:

1. dieťa, ktoré sa zúčastňuje na konaní vo veci výživného;
2. obeťou násilného trestného činu, ktorá žiada o náhradu za ujmu, ktorú utrpela v dôsledku trestného činu;
3. príjmom výživného podľa osobitných právnych predpisov, ktorými sa upravujú práva sociálneho zabezpečenia, alebo
4. príjmom príspevku na náklady na živobytie podľa zákona o právach chorvátskych nezávislých vojnových veteránov a ich rodinných príslušníkov a zákona o ochrane vojenských a civilných vojnových veteránov.

Žiadatelia, ktorí žiadajú o sekundárnu právnu pomoc, musia predložiť svoju žiadosť príslušnému úradu na osobitnom formulári.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Obvineným, ktorí boli uznaní vinnými, súd nariadi pokryť náklady na právny spor, pokiaľ nie sú oprávnení na úplné alebo čiastočné oslobodenie.

Keď je trestné konanie pozastavené alebo keď súd oslobodí obvineného alebo zruší obvinenie, v rozhodnutí/rozsudku súdu sa musí uviesť, že náklady na trestné konanie podľa článku 145 ods. 2 bodov 1 až 5 tohto zákona, nevyhnutné náklady, ktoré vznikli obvinenému, a nevyhnutné náklady a poplatky obhajcu znáša štát s výnimkou prípadu, keď je zákonom stanovené inak.

Môžem podať opravný prostriedok, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Obete, ktorých trestné oznámenia boli zamietnuté, môžu samy viesť trestné stíhanie.

Ak prokurátor zistí, že neexistujú dôvody na stíhanie trestného činu, ktorý možno stíhať *ex officio*, alebo na stíhanie akejkoľvek oznámenej osoby, musí o tom obeť informovať do ôsmich dní a musí ju informovať o tom, že môže sama viesť trestné stíhanie. Toto musí urobiť aj súd, ak vydá rozhodnutie týkajúce sa zastavenia konania, pretože prokurátor zrušil stíhanie v iných prípadoch.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Podľa tohto zákona má poškodený v trestnom konaní právo:

- používať svoj materinský jazyk vrátane posunkového jazyka a požiadať o tlmočníka, ak poškodený nehovorí ani nerozumie chorvátsky, alebo o tlmočníka posunkového jazyka, ak je poškodený nepočujúci alebo hluchoslepý,
- podať súvisiacu žalobu o náhradu škody a návrhy na dočasné súdne príkazy,
- byť právne zastupovaný,
- predstaviť skutočnosti a predložiť dôkazy,
- zúčastniť sa na vypočutí svedkov,
- zúčastniť sa na konaní, zúčastniť sa na dokazovaní a predniesť záverečné vyhlásenie,
- požiadať o prístup k spisu týkajúcemu sa veci podľa článku 184 ods. 2 tohto zákona,
- požiadať, aby bol prokurátorom informovaný v súvislosti s opatreniami podniknutými na základe jeho oznámenia, a predložiť sťažnosť vyššiemu prokurátorovi,
- odvolať sa,
- požiadať o obnovu predchádzajúceho stavu,
- dostať oznámenie o výsledku trestného konania.

Aká je moja oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť (alebo sa môžem rozhodnúť byť): obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?

Obete trestných činov sú súkromné osoby, ktoré ako priamy dôsledok trestného činu utrpeli telesnú alebo duševnú ujmu, majetkovú škodu alebo závažné porušenie svojich základných práv a slobôd. Obeťami trestných činov môžu byť aj manžel, partner, životný partner, neformálny životný partner, potomok (potomkovia) osoby, ktorej smrť bolo možné priamo pripísať trestnému činu, alebo ak takáto obeť neexistuje, obeťou môže byť predok (predkovia) alebo súrodenc (súrodenci) osoby, ktorej smrť bolo možné priamo pripísať trestnému činu. Akákoľvek osoba priamo vyživovaná zosnulou osobou sa takisto považuje za obeť uvedeného trestného činu.

Poškodený je obeť trestného činu alebo právnická osoba, ktorá utrpela ujmu v dôsledku trestného činu a zúčastňuje sa na trestnom konaní ako poškodená strana.

Postavenie strany alebo účastníka v konaní nezávisí od želania uvedenej osoby, ale od úlohy, ktorú tá osoba mala v trestnej veci. Ktokoľvek sa môže ocitnúť v ktorejkoľvek z uvedených rolí v závislosti od okolností stanovených

v zákone; voľba, ktorú majú, sa týka práv, ktoré si chcú uplatniť ako poškodená strana alebo obeť trestného činu.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

Obeť trestného činu má právo:

- na prístup k službám podpory pre obeť trestných činov,
- na účinnú psychologickú a inú odbornú pomoc a podporu orgánov, organizácií a inštitúcií podporujúcich obeť trestných činov v súlade so zákonom,
- na ochranu pred zastrašovaním a odvetou,
- na ochranu svojej dôstojnosti pri vypočúvaní v úlohe svedka,
- byť vypočutá bez zbytočného odkladu po podaní trestného oznámenia a následne byť vypočúvaná iba v rozsahu, v akom je to absolútne nevyhnutné na účely trestného konania,
- byť sprevádzaná osobou, ktorej dôveruje, pri akýchkoľvek úkonoch, na ktorých sa zúčastňuje,
- na minimálne lekárske postupy, a to iba vtedy, ak sú absolútne nevyhnutné na účely trestného konania,
- podať návrh na stíhanie alebo podať súkromnú žalobu podľa trestného zákonníka, zúčastniť sa na trestnom konaní ako poškodený, byť informovaná o zamietnutí trestného oznámenia (článok 206 ods. 3 zákona) a o rozhodnutí prokurátora neprijíť žiadne opatrenia a viesť stíhanie individuálne bez prokurátora,
- byť informovaná prokurátorom o opatreniach prijatých na základe jej oznámenia (článok 206a zákona) a predložiť sťažnosť vyššiemu prokurátorovi (článok 206b tohto zákona),
- požiadať o informácie o prepustení páchatel'a z väzby alebo vyšetrovacej väzby, o úteku alebo prepustení páchatel'a z väznice a o opatreniach prijatých na zaistenie ochrany obeť a bezodkladne dostať takéto informácie,
- požiadať o informácie o akomkoľvek konečnom rozhodnutí o ukončení trestného konania a dostať takéto informácie,
- na iné práva stanovené zákonom.

Obeť, ktorá sa zúčastňuje na trestnom konaní ako poškodený, má právo:

- používať svoj materinský jazyk vrátane posunkového jazyka a požiadať o tlmočníka, ak poškodený nehovorí ani nerozumie chorvátsky, alebo o tlmočníka posunkového jazyka, ak je poškodený nepočujúci alebo hluchoslepý,
- požiadať o náhradu škody a dočasné súdne príkazy,
- byť právne zastupovaný,
- predstaviť skutočnosti a predložiť dôkazy,
- zúčastniť sa na vypočutí svedkov,
- zúčastniť sa na konaní, zúčastniť sa na dokazovaní a predniesť záverečné vyhlásenie,
- požiadať o prístup k spisu týkajúcemu sa veci v súlade so zákonom,
- požiadať, aby bol prokurátorom informovaný v súvislosti s opatreniami podniknutými na základe jeho oznámenia, a predložiť sťažnosť vyššiemu prokurátorovi,
- odvolať sa,
- požiadať o obnovu predchádzajúceho stavu,
- dostať oznámenie o výsledku trestného konania.

Okrem práv obeť podľa tohto zákona majú detské obeť aj tieto práva:

1. bezplatný zástupca;
2. ochrana osobných údajov;
3. vylúčenie verejnosti. (článok 44 ods.1 zákona o trestnom konaní)

Okrem práv obeť v zmysle článku 43 tohto zákona majú obeť sexuálnych trestných činov a obchodovania s ľuďmi tieto práva:

1. bezplatná konzultácia pred vypočúvaním;
2. bezplatný zástupca;
3. byť vypočutý na polícii alebo na prokuratúre osobou rovnakého pohlavia, a ak je to možné, rovnakou osobou v prípade, že sa vypočúvanie zopakuje;
4. neodpovedať na otázky, ktoré nesúvisia s trestným činom, ale týkajú sa súkromného života obeť;
5. požiadať o vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov (článok 292 ods. 4 tohto zákona);

6. ochrana osobných údajov;
7. vylúčenie verejnosti z konania. (článok 44 ods. 4 zákona o trestnom konaní)

Počas štádia vyšetrovania môžu obeť trestných činov, ktoré sú súkromnými žalobcami alebo poškodenými, upozorniť na všetky skutočnosti a predložiť dôkazy, ktoré sú dôležité na zistenie trestného činu, identifikáciu páchateľa (-ov) a stanovenie svojich nárokov v súvisiacej žalobe o náhradu škody.

Prokuratúra aj súd musia pred trestným konaním a vo všetkých jeho štádiách zvážiť, či má obvinený možnosť poskytnúť náhradu škody poškodenému za akúkoľvek stratu spôsobenú trestným činom. Musia takisto informovať poškodeného o určitých právach podľa zákona (napr. právo poškodeného používať svoj materinský jazyk, právo požiadať o náhradu škody atď.).

Osoby, ktoré pravdepodobne majú informácie o trestnom čine, páchateľovi alebo iných príslušných skutočnostiach, môžu byť predvolané ako svedkovia.

Poškodené osoby, poškodené osoby konajúce ako žalobca a súkromní žalobcovia môžu byť vypočúvaní ako svedkovia.

Súkromný žalobca má rovnaké práva ako prokurátor s výnimkou práv, ktoré prináležia výlučne štátnemu orgánu.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?

Podľa tohto zákona má poškodený právo:

1. upozorniť na skutočnosti a predložiť dôkazy;
2. zúčastniť sa na vypočutí svedkov;
3. zúčastniť sa na konaní, zúčastniť sa na dokazovaní a predniesť záverečné vyhlásenie (článok 51 ods. 1 zákona o trestnom konaní).

Obeť, ktorá vedie stíhanie, má rovnaké práva ako prokurátor s výnimkou práv, ktoré prináležia výlučne štátnemu orgánu.

Súkromný žalobca má rovnaké práva ako prokurátor s výnimkou práv, ktoré prináležia výlučne štátnemu orgánu. Súkromní žalobcovia podliehajú rovnakým procesným ustanoveniam, aké sa uplatňujú na poškodené osoby a žalobcov.

Na pojednávaní hlavný sudca vyzve všetkých účastníkov konania, aby uviedli dôkazy, ktoré majú v úmysle predložiť na hlavnom pojednávaní. Každá strana sa môže vyjadriť k podaniam druhej strany.

Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Počas štádia vyšetrovania môžu obeť trestných činov, ktoré sú súkromnými žalobcami alebo poškodenými, upozorniť na všetky skutočnosti a predložiť dôkazy, ktoré sú dôležité na zistenie trestného činu, identifikáciu páchateľa (-ov) a stanovenie svojich nárokov v žalobe o náhradu škody.

Obeť, ktorá sa zúčastňuje na trestnom konaní ako poškodený, má právo:

- požiadať, aby bol prokurátorom informovaný v súvislosti s opatreniami podniknutými na základe jeho oznámenia, a predložiť sťažnosť vyššiemu prokurátorovi,
- byť informovaný o tom, že trestné oznámenie bolo zamietnuté alebo že sa prokurátor rozhodol neprijíť žiadne opatrenia,
- dostať oznámenie o výsledku trestného konania.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Obeť, ktorá sa zúčastňuje na trestnom konaní ako poškodený, môže mať prístup k spisu.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.